OPENBAAR

Besluitenlijst Oordeelvormende vergadering van 17 juni 2024.
Aanvang: 19:30 uur - Raadzaal

Aanwezig:	**Voorzitter(s):** De heer Walter (agendapunten 2 en 3) en Mevrouw Hoornenborg (agendapunten 4 t/m 6)
	De leden: Agendapunten 2 en 3: de heren Polman, Elferink, Holtman, Van den Berg, Ebbers en Hollema en mevrouw Diepenbroek. Agendapunt 4: de heren Polman, Meerdink, Holtman, Van den Berg, Ebbers, Weevers en Hollema. Agendapunt 5: de heren Assink, Meerdink, Holtman, Van den Berg, Onstenk, Weevers en Hollema. Agendapunt 6: de heren Polman, Meerdink, Holtman, Van den Berg, Onstenk, Weevers en Hollema.
	Namens het college: Agendapunten 2 en 3: Burgemeester Stapelkamp, wethouders Kok, Wikkerink, Groters en Te Lindert. Agendapunten 4 en 6: Wethouder Kok Agendapunt 5: wethouder Groters
	Griffier: mevrouw Smit

1. Opening
De voorzitter opent de vergadering en heet eenieder welkom.

2. Voorstel tot vaststellen van de Jaarstukken 2023.	
Eerste termijn. De heer Polman: Jaarstukken 2023 worden afgesloten met een overschot van ruim 2 miljoen. Het blijft opvallend hoe we steeds weer om koersen van een fors tekort naar een forse plus. Is lastig en blijft lastig begroten. Een overschot is in ieder geval beter dan een tekort. Tijdens de Financiële commissie zijn we goed bijgepraat door de accountant. Ook tijdens het Jaarrekeningcafé hebben we onze vragen kunnen stellen. De heer Van den Berg: Mooi dat we een voordelig resultaat hebben. In het resultaat zit wel een incidentele bijstelling van € 450.000 voor cliënt vorderingen van Laborijn. We moeten voorzichtig zijn met uitgaven en onze reserve verbeteren. Dit resultaat komt dus goed van pas. Financieel zit het wel goed met een stijgende reserve en dalende langlopende leningen. De solvabiliteit van 41% is prima. Zorgen maken wij ons over het tempo van de woningbouw. Er zijn acties ondernomen om de woningbouw te versnellen. Hopelijk gaat dit lukken. Ook het aantal koopwoningen is behoorlijk gedaald. Helaas zijn dit cijfers van 2021. Is er al meer bekend wat nu de situatie is? Strategische personeelsplanning. De komende 5 jaar verlaat 18% de gemeentelijke organisatie. Willen wij onze ambities realiseren dan is het cruciaal dat we genoeg slagkracht hebben. Er zijn plannen gemaakt om personeel binnen boord te houden en nieuwe medewerkers binnen te halen. Is het mogelijk om bij de Voor- en Najaarsnota een extra hoofdstuk te wijden aan de personeelsplanning? De heer Ebbers: Bemoedigend om te zien dat we een positief resultaat hebben van ruim € 2,3 miljoen. Opgemerkt wordt dat voor het Winterfonds zich niemand heeft gemeld. Waar ligt dit aan? Was de drempel te hoog? Hoe zorgen we ervoor dat ondernemers deze post beter kunnen vinden? Welke lessen kunnen we daar uit trekken bij een eventuele volgende crisis? Hoe kunnen wij de stand van zaken bij het IHP volgen? Er wordt gemonitord via de lokale educatie agenda. In hoeverre krijgen wij hier als raad inzicht in? Naast de gebouwen hebben wij ook zorgen over het inclusieve onderwijs dat nagestreefd wordt. Kunnen we hier ook nog een keer een update over krijgen? Wij bespeuren een tendens om voorzichtig te begroten. We hebben de OZB fors verhoogd. Achteraf gezien was dit niet nodig, gezien het grote positieve resultaat. Hoe kunnen wij dit weer terug geven aan de inwoners?	

De heer Elferink: Dank voor het heldere en goed leesbare stuk. Goed om te zien dat met een positief resultaat wordt afgesloten. Bij twee grote vorderingen en het nu al opnemen hiervan, hebben wij onze bedenkingen. Ons verbaasd dat bij één van de twee vorderingen de naam van het bedrijf wordt genoemd. Waarom is dit bedrijf met naam en toenaam genoemd?
De heer Hollema: De complimenten die de accountant gaf aan het team is zeer terecht. We hebben van de woningbouw de helft maar gehaald van wat we wilden. 121 zijn er nu in aanbouw. Hoeveel van die 121 zullen er dit jaar klaar zijn? We zagen een nadeel van € 148.000 voor duurzaamheid. We hebben een miljoen doorgeschoven dus er is nog steeds € 900.000 over. We maken ons onverminderd zorgen of we voldoende slagkracht hebben voor alle uitdagingen. De RES 2.0 is doorgeschoven, gezien het plan MER. Daar hebben we begrip voor. Het belang van die tweede RES wordt nu wel steeds groter. In de jaarstukken stond een samenvatting over de buurtuitvoeringsplannen. Het staat op groen, want het is gestart. Volgens ons is er een bijeenkomst geweest waar is geconcludeerd dat er niet gestart kon worden. Wanneer komt de wethouder met een aanpak die wel werkt? Bij het Sociaal Domein staan alleen maar groene stoplichten. Een erg optimistische weergave gezien de discussies die we hebben gehad de afgelopen tijd. Hoe kijken andere fracties aan tegen een volledig groen dashboard?
De heer Holtman: Ook namens de ChristenUnie complimenten. Er is heel veel werk verzet. Mooie plannen zijn daarin gerealiseerd. Beleidsmatig zijn er heel veel zaken op groen gezet. Het aantal schuldhulpverleningstrajecten is fors afgenomen. Een mooi resultaat. Hetzelfde geldt voor overlast van jeugd. Er zijn ook aandachtspunten, woningbouw, inkoop zorg. Dat gaat de komende tijd aandacht en prioriteit krijgen.
Mevrouw Diepenbroek: Fijn om te zien dat er een voordelig resultaat te zien is. Ook de fractie van de PP deelt de zorgen over de woningbouw. Doen we als gemeente genoeg m.b.t. huisvesting? Er lijkt vooral ingezet te worden op grotere nieuwbouwplannen. Moeten we niet meer inzetten op kleinere plannen?

Discussiepunten:

- Volledig groen sociaal domein dashboard.

Reactie college:
Wethouder Te Lindert: Wat ons betreft is ‘groen’: “we zijn ermee bezig en het loopt op schema”. Het betekent niet dat het is gerealiseerd. De eerste twee stappen uit het IHP zijn we aan het uitwerken – Triangel hoog – laag, verbouw – nieuwbouw Schaersvoorde. Daar komen we als college met een mededelingen op het moment dat daar wat over te melden, dan wel te besluiten is. Hoe staat het met de inclusiviteit? Toegezegd wordt dat over de stand van zaken informatie komt.
De heer Holtman: In de scan van het IHP zijn ook de scholen meegenomen in het buitengebied. Maar die staan niet in de planning. Wat is hier de stand van zaken?
Wethouder Te Lindert: Al onze schoolgebouwen nemen we mee als het gaat om duurzaamheid. Ook de scholen in de buurtschappen. Daar zijn we mee bezig en komt richting de raad in de integraliteit van al onze gebouwen. dus onderwijsgebouwen maar ook gemeentelijk vastgoed.
Wethouder Groters: Een groen vinkje bij duurzaamheid wil niet zeggen dat het is afgerond, maar wel dat we ermee bezig zijn.
De heer Hollema: Er stond; “het doel is behaald, want we zijn gestart”. Denkt u echt dat u gestart bent na één bijeenkomst waar de conclusie was; ‘niet starten met het buurtuitvoeringsplan’?
Wethouder Groters: We zijn gestart. Dit geeft aan dat het op koers ligt, maar wil niet zeggen dat het helemaal afgerond is.
De heer Hollema: Wij lezen; het buurtuitvoeringsplan gaat het niet worden. We zijn met iets anders bezig om te kijken wat we wel kunnen doen. Bent u nu bezig met de buurtuitvoeringsplannen, of zegt u het is mislukt en we moeten opnieuw gaan beginnen?
Wethouder Groters: Nee, wat we afgesproken hebben wat we zouden gaan doen, dat hebben we gedaan. Daar krijgt u vóór de zomer nog een evaluatie van en dan nemen we gelijk mee hoe we hier met de rest omgaan. Plan MER en RES. Wij hadden ook verder willen zijn, maar het duurt even voor het plan MER er ligt. Zodra deze er is komen wij bij u terug.
Burgemeester Stapelkamp: Noemen van de naam van het bedrijf. Dit was ondertussen een publiek geheim. Normaal zijn wij zeer terughoudend in het noemen van namen. Het is niet een bewuste keuze geweest, het heeft ook al in de krant gestaan.
De heer Elferink: De hoogte van de dwangsom heeft niet in de krant gestaan. Dan kun je je afvragen, hoe komt dit daar terecht. De ondernemer heeft ook zijn stakeholders waar hij verantwoording aan af moet leggen. Een boete is al zwaar genoeg. Heeft u ook nagedacht over een mogelijke nevenschade?
Burgemeester Stapelkamp: Het is geen boete, het is een dwangsom. Door niet die activiteit te doen had hij dit kunnen voorkomen. Op een gegeven moment is de maat vol en zal hij een keer moeten stoppen. Het enige wat je dan kunt doen is publiekelijk een evenement stopzetten.

De heer Elferink: Wij blijven van mening dat je in de Jaarrekening niet extra die naam hoeft te noemen. Wij zouden graag in de toekomst zien dat dit niet meer gebeurt.
Burgemeester Stapelkamp: Wij zijn zeer terughoudend en dit soort bedragen zijn vrij uniek. Gevraagd is om halfjaarlijks een personeelsplanning te doen. De echte personeelsplanning is aan het college, is bedrijfsvoering. U heeft er belang bij dat onze plannen en taakstellingen worden uitgevoerd. Als wij in de problemen komen dan moeten we dat melden. Op hoofdlijnen houden wij u op de hoogte via dit soort stukken.
De heer Van der Berg: Het ging over de hoofdlijnen en of onze ambities in gevaar komen door personeel krapte.
Wethouder Wikkerink: Het aantal schuldhulpverleningstrajecten is gedaald. dit is vooral door de afwikkelingen van de Stadsbank en dat we het nu zelf ter hand genomen hebben. Dit wil niet zeggen dat het aantal mensen met (problematische) schulden minder wordt. In de vroeg signalering zien we dat dit aantal toch wel stijgt. We komen binnenkort te spreken over armoede- en schuldenbeleid. Dan zullen we u voorstellen om in elk geval het bereik te vergroten.
De heer Holtman: Het aantal mensen met schulden lijkt toe te nemen, maar het aantal mensen in zo'n schuldverleningstraject neemt af?
Wethouder Wikkerink: In Aalten neemt dit af en dat komt door die wisseling. Dat het helemaal goed gaat met mensen met schulden is ook niet zo. Daar moeten we in de in voorbereiding zijnde nota goed over praten hoe we die mensen kunnen bereiken.
Wethouder Kok: Woningbouw. We zijn bezig met een diversiteit aan plannen. Van grote uitleglocaties tot één woning. Er zijn heel veel plannen en er wordt extra op ingezet met name voor de kern Aalten. Ook voor ons huisvestingsplan hebben we nog heel wat te verstouwen. Ook daar gaat veel inzet en capaciteit naar toe. Wonen heeft zeker onze aandacht en we houden het ook bij hoeveel woningen er gereedkomen. Nu niet paraat hoeveel er van die 121 afgerond zijn. Volgens de rapportages kunt het beeld blijven volgen.
De heer Hollema: Waar moeten we aan denken? Helft van de woningen klaar, 100+ klaar?
Wethouder Kok moet hierop het antwoord schuldig blijven. Het Winterfonds is niet gebruikt. De doelgroep is wel gebruikt want wij hadden daar zelf ook middelen tegenover staan. Daar hebben we het Winterfonds bijgezet, maar uiteindelijk bleek dit niet nodig te zijn, waardoor deze middelen vrij vielen. Was onze toegang niet voldoende, verenigingen te weinig benaderd? Verenigingen zijn via de talentverbinder aangehaakt geweest. Ook MKB is geïnformeerd door het ondernemerssteunpunt, nieuwsbrieven, bezoek ZZP'ers en IKAD. Dit is breed kenbaar gemaakt. Verhoging OZB, was die nodig of moeten we het geld teruggeven? Ten tijde van de Najaarsnota stonden we nog € 100.000 in de min. U heeft de grote ontwikkelingen die er zijn gezien. bv. de Algemene Uitkering. Dat soort grote effecten zijn bijna allemaal eenmalig. Structureel zit met name in de energie een voordeel. Dit gaan we meenemen in de Voorjaarsnota. Dus dit voordeel is incidenteel over en het voorstel is om dit toe te voegen aan de Algemene Reserve. En die is van iedereen. Daarmee kunnen we in de toekomst dingen opvangen zodat we bv de OZB niet hoeven te verhogen.

Tweede termijn.
Discussiepunt: Volledig groen sociaal domein dashboard.
De heer Hollema: Wat D66 betreft is het te groen. Het is geen werkelijk weergave van de situatie Sociaal Domein.
De heer Van den Berg: Het is heel lastig. Dan moet je het heel SMART maken. Voor ons werkt dit systeem prima.
De heer Polman: Wij hechten minder aan de kleurtjes. Meer behoefte aan de ontwikkelingen die spelen en waar we staan.
Mevrouw Diepenbroek sluit zich aan bij de woorden van voorgaande spreker. Welke onderwerpen hadden dan oranje moeten zijn?
De heer Hollema: Hier moet van alles opnieuw gebeuren en dat komt niet terug in de signalen.
De heer Elferink: Afgevraagd kan worden of de criteria om het op groen of oranje te zetten streng genoeg zijn.
De heer Holtman: Heel veel is wel gedaan. Dat moeten we ook benoemen. Misschien zou de CU het armoedebeleid op oranje hebben gezet, dat hadden we liever anders gezien. Hetzelfde geldt voor het huisvestingsplan. We weten wel de stand van zaken en wat we daarin belangrijk vinden.
De heer Hollema: Welk signaal wil je sturen. Bij wonen zien we een heel duidelijk signaal. Wij willen de suggestie meegeven om hier ook op zo'n manier naar te kijken, dat maakt het helderder.

Conclusie.
De voorzitter concludeert dat er een toezegging is gedaan:

- **Informatie over stand van zaken inclusiviteit IHP. (**NB reactie portefeuillehouder: Onderdeel van het IHP is het streven van de scholen om inclusiever onderwijs te geven (lees: sluiting SBO Nieuw Hessen op termijn). De VVD was benieuwd naar de stand van zaken. Aangegeven is dat we het daar tzt nader over gaan hebben als eea aan de orde is (lees: wanneer een volgend bouwproject zich aandient waarbij sprake is van het opnemen van SBO-leerlingen in een regulier onderwijsgebouw).

De voorzitter concludeert dat dit voorstel als stemstuk met stemverklaring geagendeerd kan worden voor de raadsvergadering van 2 juli 2024

3. Voorstel tot vaststellen van de Voorjaarsnota 2024.

Eerste termijn.
Mevrouw Diepenbroek: Zouden we niet in moeten zetten op kleinere plannen voor woningbouw?
De heer Holtman: t.a.v. de woningbouw. Een uitleglocatie in Aalten. Hier is eerder over gesproken en toen is het afgeraden. Misschien is het nu het moment om dit voor kerndorp Aalten te realiseren? T.a.v. het armoedebeleid staat er; we komen met plannen dit jaar – afgerond en in november met concrete voorstellen. Tegelijk staat er, we gaan dat in 2025 nog door ontwikkelen. Door ontwikkelen kan echt alles zijn. Van compleet beleid tot een aantal aanpassingen. Kan hier nog wat duidelijkheid op gegeven worden? Via de Voorjaarsnota wordt voorgesteld € 300.000 te benutten voor toegang Sociaal Domein. Volgens de fractie van de CU zou deze discussie bij de begroting gevoerd moeten worden omdat we graag willen weten, ten koste waarvan? Het lijkt ons goed deze post aan te houden en uit de Voorjaarsnota te halen.
De heer Hollema: Wanneer verwacht u, behoudens de wegen rondom de kern, de rest van de wegen 30 km te maken? De cofinanciering van de N318 aanpassingen. Zit daar ook de Dago bij? We weten dat hier een apart voorstel voor komt. Kunnen we er nu op vertrouwen dat er een positief voorstel komt? Sociaal Domein. Er staat een plus voor de Regio Deal. Dit lijkt ons een top investering als eigen bijdrage. Er is blijkbaar geen visie meer nodig voor de ondersteuning van jonge mantelzorgers. Een presentatie van Figulus Welzijn is genoeg. Meent u dit nu serieus? Wilt u echt geen werk maken van een goede visie? Gezien de onzekerheden moeten we ook al starten voor de middellange termijn m.b.t. tot het zwemwater Blauwe Meer. Wat zijn de consequenties als het zwemmeer dicht blijft? Kan het chloor bad wel openblijven?
De heer Elferink: Goed om te zien dat er weer een sluitende begroting voor 2024 is. Wij maken ons wel enigszins zorgen om ravijnjaar 2026. In dit kader vragen wij ons af of het wijs is om € 130.000 extra uit te geven aan de campagne ‘oude dag’ en € 300.000 extra aan project ‘één toegang, één loket’.
De heer Ebbers: Een onheilspellende voorjaarsnota. De positieve resultaten zien wij krimpen en de tekorten voor het ravijnjaar en verder zien wij oplopen. De VVD-fractie vindt het belangrijk de uitgaven kritisch tegen het licht te houden. De € 300.000 voor het project ‘één toegang, één loket, is fors. Wij hadden liever gezien dat dit apart behandeld zou worden. Bv. bij de begroting. Wij delen de mening om deze € 3 ton hieruit te halen. De wens blijf natuurlijk overeind, maar wij zijn van mening dat we die € 300.000 beter ergens anders voor kunnen besteden dan aan een duur betaald rapport.
De heer Van den Berg: Project één toegang, één loket van in totaal € 450.000 vinden wij een fors bedrag. Het gaat om het maken van een visie en een strategie. Is dit het dan ook, of komen er daarna nog meer kosten?
De heer Polman: In de Voorjaarsnota diverse aanpassingen. Er wordt € 300.000 bijgeraamd voor project één toegang, één loket dienstverlening. Het is ons nog niet geheel duidelijk wat er wordt gerealiseerd voor dat bedrag. Alleen planvorming of ook al een stukje uitvoering? Ligt er dan een gereed product of moeten we dan nog beginnen? Afgevraagd wordt of het nu wel de juiste timing is hiervoor. Recent hebben we de kaders voor de begroting 2025 vastgesteld en daarin hebben we gekoerst op integrale afwerking van onze ambities en ontwikkelingen. Waarom dan nu toch budget vrijmaken en niet wachten tot deze integrale beoordeling? Als gemeente leveren we een bijdrage aan de provincie Gelderland t.b.v. de verkeersregelinstallatie ter hoogte van de Tolhuisweg. Een mooie aanleiding om de situatie van het landbouwverkeer op de Winterswijksestaat in Bredevoort wederom bij de provincie aan te kaarten. Kunt u ons informeren over de stand van zaken hierover? Er is weer een budgetverhoging voor de behandeling van WOZ- bezwaarschriften. Weliswaar minder fors dan de afgelopen jaren en we lezen dat het aantal bezwaarschriften zal halveren ten opzichte van vorig jaar. Een mooie verdienste van energie die is gestoken in diverse initiatieven om de bezwaren via de no cure- no pay bureaus fors te verminderen. Dat lijkt dus zijn vruchten af te werpen. Waarvoor onze complimenten aan de organisatie.

Discussiepunten.

- Realiseren uitleglocatie kern dorp Aalten.
- Per amendement, post toegang Sociaal Domein uit de Voorjaarsnota halen.
- 30 km wegen
- Visie ondersteuning van (jonge) mantelzorgers

Reactie college.

Wethouder Te Lindert: Om de toegang goed te organiseren moeten we een been bijtrekken. De raad heeft dit al bedacht bij het vaststellen van het raadsprogramma en het uitvoeringsprogramma. College ga hiermee aan de gang en kom bij de eerste de beste mogelijkheid via de P&C cyclus met een concreet voorstel. Dat moment is nu. Hier hebben we bewust voor gekozen. We hebben het net opgehaald en kwamen tot de conclusie dat we hier € 300.000 voor bij moesten ramen. Het is wel in lijn met de procedure zoals we dit hebben afgesproken. Als we op enige wijze grip zouden kunnen of willen krijgen op het Sociaal Domein, is dit één van de knoppen waar we aan kunnen draaien. De knop van de toegang. We vragen nu éénmalig geld met wel een structureel effect daarvan. De investering die we nu gaan doen gaat ons helpen om in de toekomst de juiste zorg te krijgen bij de mensen die dat nodig hebben. De vraag werd gesteld om dit mee te nemen in de begrotingscyclus. Liever niet. Ook nu kunnen we dit integraal bekijken in het licht van meerdere uitgaven die hier gerapporteerd staan. Anders lopen we daar vertraging op.
De heer Hollema: Zitten er kosten aan die vertraging verbonden?
Wethouder Te Lindert: Hoe eerder we een goede toegang kunnen organiseren, hoe eerder we goede zorg kunnen leveren. Uiteindelijk levert het geld op. We willen de kosten beheersbaar maken in het Sociaal Domein. Dus hoe eerder we hiermee starten, hoe beter het is.
Gesteld werd dat het veel geld is voor een rapport. Het is niet alleen het rapport, het is niet alleen het opstellen van de visie, het is ook het inrichten van de toegang voor onze gemeente. Het is een eenmalige investering met een structurele opbrengst. Omwille van de snelheid hebben wij hier nu voor gekozen. Het is niet de bedoeling dit er zo even in te fietsen. Eigenlijk hadden wij hier een raadsmededeling van moeten maken met meer uitleg.
Wethouder Wikkerink: In het I&O rapport staat dat één van de beste knoppen waar je aan kunt draaien in de zorg, is de toegang. We zijn nu bezig met een nieuwe aanbesteding. U zult merken waarom die toegang zo belangrijk is. Wij willen graag klaar zijn voordat die nieuwe aanbestedingsronde ingaat met die toegang. Dat we onze organisatie in orde hebben, ook gezien alles wat op ons afkomt. Hervormingsagenda jeugd, IZA, GALA etc. Alles grijpt in elkaar en dan moet onze organisatie voor worden klaargemaakt. Wij denken dat dit op deze manier heel goed kan.
De heer Ebbers: Het doel onderschrijven wij volledig. De vraag is moet dit via een extern bureau dat ook nog eens € 300.000 gaat kosten?
Wethouder Te Lindert: Wij hebben goed personeel hier in huis. Maar helaas is de capaciteit voor dit onderwerp niet toereikend en ook niet qua specifieke kennis. We hebben heel veel werk in het Sociaal Domein. Dit moeten we echt via een extern bureau doen. We moeten onze uitgaven tegen het licht houden werd opgemerkt. Dit is één van de reden waarom we dit doen. Met deze éénmalige investering kunnen wij ook grip krijgen op de uitgaven in het Sociaal Domein.
De heer Elferink: Zijn hier bij andere gemeentes ervaringen mee?
Wethouder Te Lindert: Het is een vraagstuk dat breed speelt in het hele land. Alle gemeentes zijn hiermee bezig. Door het Rijk worden we ook aangezet om hiermee bezig te gaan. Door het via een extern bureau te doen kunnen we ook meekijken bij andere gemeentes.
Burgemeester Stapelkamp: Wij zijn een kleinere gemeente. Je hebt niet continu mensen in huis met die specifieke kennis. Vandaar dat we die af en toe moeten inhuren.
De heer Holtman: Wij hebben behoefte aan iets meer duiding als het gaat om, we gaan hierdoor meer regie krijgen en grip op de kosten. Wat gaat dit dan opleveren, wat gaat dit betekenen, welke verwachtingen zijn er? Juist op het thema Sociaal Domein zijn er heel veel aannames gedaan en verwachtingen uitgesproken. Het lijkt ons goed om dit nu helder te hebben.
Wethouder Te Lindert: In het fysieke domein is het iets makkelijker rekenen en voorbeelden te geven. Dit is ingewikkeld en toch kiezen we voor deze grote woorden. Wij willen op deze manier grip krijgen en kosten besparen, maar vooral betere zorg bieden. Concrete invullingen zijn heel lastig te geven. Met deze € 450.000 gaan we én het plan maken en de uitvoering verrichten. Toegezegd wordt dat de raad hierover wordt geïnformeerd.
Blauwe Meer. Zelfs als de mussen dood van het dak vallen wordt daar nog niet volop gezwommen. Een belangrijke oorzaak zit in de vondst van de PFAS. We zoeken naar de oorzaak en een manier om dat mogelijk te verhelpen. Maar dit gaat lange tijd duren en heeft zijn effect op de bezoekersaantallen.

Optisport komt terecht bij ons om te vragen hoe we hier mee omgaan. Dit is een onvoorziene situatie. Daar zijn we over in gesprek met Optisport. Het projectteam rondom zwembaden is inmiddels opgestart en wij verwachten nog dit jaar met een voorstel naar de raad te komen.
De heer Hollema: Bewust gevraagd naar de middellange termijn. De lange- en korte termijn daar zijn we mee bezig. Als het niet meer voor 2030 opengaat, dat is nog wel een paar jaar.
Wethouder Te Lindert: In 2030 loopt het contract af. Moeten we dan tot 2030 hiermee bezig blijven terwijl we met een gigantisch PFAS-probleem zijn geconfronteerd. Verwacht geen afwachtende houding van het college tot 2030. Het goede nieuws van PFAS is dat mogelijk beslissingen naar voren worden gehaald.
Wethouder Groters: Vraag van het CDA over het landbouwverkeer op de Winterswijksestraatweg. Op dit moment zijn we volop bezig om te kijken hoe en of we de straat veilig kunnen krijgen voor de fietsers. Dus dat onderzoek loopt. Dit is in samenspraak met de provincie.
30 km wegen. We zijn bezig met de uitwerking. We kijken of we enkele wegen mee kunnen nemen in het najaar in de onderhoudswerkzaamheden. Daarnaast zullen een aantal straten, die voor onderhoud over bv. 2 jaar aan de beurt zijn, dan pas meegenomen worden. Dus we kijken welke wegen we al mee kunnen nemen en de rest wanneer een weg op het investeringsplan staat.
De heer Hollema: Wanneer is het moment dat we alle wegen, behalve om de kern heen, op 30 km hebben ook al zijn ze nog niet volledig aangepakt in de toekomst?
Wethouder Groters: Ze worden niet vooraf aangepast. Dit najaar gaan de quick win doen. De andere gaan we aanpakken wanneer de investering op de rol staat. Binnenkort komt er een voorstel in het college over de oplossing bij de Dago. Daarna naar de raad.
Wethouder Wikkerink: Armoedebeleid. Dit is opgedeeld in 4 stukken. Morgen komt de visie en de maatregelen in B&W. Voorgesteld wordt om vooral de maatregelen te richten op kinderarmoede. Over die visie krijgt u een raadsmededeling. Bij de begroting komen er voorstellen hoe die maatregelen verder worden ingevuld. Ondertussen zijn we bezig met het verzamelen van ervaringen van deskundigen. Wij vinden het belangrijk dat wij niet alleen bepalen wat voor instrumenten we inzetten in het armoedebeleid, maar dat we dat in een wat bredere context van bestaanszekerheid gaan ophalen bij ervaringsdeskundigen. Maatregelen die in de begroting voorgesteld worden, die gaan over de instrumenten, willen we per 1 januari 2025 invoeren. Dan hebben we 2025 om die brede doorontwikkeling te bekijken en dat in kunnen laten gaan op 2026. Dit heeft natuurlijk ook allemaal te maken met bedragen en het beleid dat uit Den Haag komt. Dit moeten we meenemen in de afwegingen die we in 2025 maken. De maatregelen moeten we goed in beeld hebben en verwerken. Daar is nu even de tijd niet voor en dat doen we dan in 2025 samen met die wat bredere blik.
De heer Holtman: Dus de visie en het armoedebeleid sec is dit jaar klaar en wordt opgeleverd. De volle breedte als het gaat om de bestaanszekerheid wordt volgend jaar. Dat bedoelt u met doorontwikkeling?
Wethouder Wikkerink: De visie en de instrumenten worden belegd met bedragen waar u in de begrotingsraad een besluit over kunt nemen en die 1-1-2025 in kunnen gaan. Jonge mantelzorgers. De toezegging is gedaan om met een visie te komen rond jonge mantelzorgers. Toen hadden we de nota sociaal domein nog niet. Daar is het volgens ons voldoende in uitgelegd, dat het een onderdeel is van ons hele sociale domein. In raadsmededeling 143-2023 is aangegeven in het eerste of tweede kwartaal een presentatie wordt gegeven. Het beleid rond jonge mantelzorgers wordt uitgevoerd door Figulus. Daarbij is aangegeven dat, mocht u nog andere dingen willen, dan horen we dat. Het jonge mantelzorgbeleid is overeenkomstig de visie op het sociaal domein en dat is in vertrouwde handen van Figulus gelegd.
Wethouder Kok: Wonen. We zijn al met kleine plannen en met uitleglocaties bezig. We hebben plannen gemaakt voor onze woningbouw opgave. 1000 woningen toevoegen in 10 jaar, dat ligt nog steeds op koers. Daar zitten kleine en grote plannen, uitleglocaties en inbreidingslocaties bij. Na de zomer zullen wij inzicht geven welke plannen dat allemaal zijn.
De heer Holtman: Dus u bent ook bezig met een uitleglocatie nabij de kern Aalten?
Wethouder Kok: Wij zijn bezig met verschillende woningbouwlocaties in Aalten.

Tweede termijn
Discussiepunt: Realiseren uitleglocatie kern dorp Aalten. – Is voldoende beantwoord.

Discussiepunt: Post toegang Sociaal Domein uit de Voorjaarsnota halen per amendement.
De heer Holtman: Het belang van die toegang en dat dit goed georganiseerd moet worden, wordt begrepen. Behoorlijk onduidelijk is wat dit dan op gaat leveren, wat gaat we dan doen, wat gaat er dan veranderen? Zeker als gezegd wordt dat dit gaat zorgen voor grip op kosten, voor betere zorg. Dan denken wij dat het verstandig is om het even aan te houden en te wachten op een betere uitwerking en dan in de volle breedte die afweging te maken.

De heer Elferink: Hier sluit de fractie van BBB-HMV zich bij aan.
De heer Hollema: Misschien was het beter geweest hier een raadsmededeling van te maken. Wellicht kan dit alsnog? Durf gewoon te investeren. Het verhaal klinkt heel helder. Het gaat om veel geld, maar er gaat enorm veel geld om in het Sociaal Domein en daar moet je het wel tegen afzetten. Vanuit de D66 fractie steun, met dien verstande dat er een avond of een raadsmededeling hierover komt.
De heer Ebbers: Wij onderschrijven het doel volledig. Maar we hadden hier graag iets meer onderbouwing willen zien en een afweging van de alternatieven. Het liefst zien wij dit uit de Voorjaarsnota wordt gehaald en via een apart voorstel naar de raad gaat.
De heer Polman: Cruciaal is de toezegging over meer informatie. Wat gaan we nu doen? Neem ons mee in dat proces. Wat weten we nu al, zet dit op papier. We hinken op twee gedachten. Aan de ene kant streep deze er maar uit, maar aan de andere kant willen we ook niet dat het stil komt te liggen. Behoefte aan meer handvaten. Als die er komen kunnen we er wellicht mee instemmen.
De heer Hollema: Dus als de wethouder zegt er komt een raadsmededeling vóór 2 juli dan stemt het CDA hiermee in?
De heer Polman: Uiteraard afhankelijk van wat er in die raadsmededeling staat.
De heer Holtman: Wij gaan afstevenen op behoorlijk tekort. Wij hebben geen idee wat er verder nog voorligt behalve deze bijstelling. Dat is het punt. Het gaat niet om jaren uitstel maar even on hold zetten. Wachten op een betere uitwerking. Staat die informatie dan wel in die raadsmededeling?
De heer Polman: Het is een éénmalige bijraming in 2024. We gaan het er in de begroting 2025 over hebben. Dan hebben we het al gehad en dat is eigenlijk ook niet het juiste moment om het er nog eens een keer over te hebben. Dat maakt het lastig. Dan ga je zoeken, hoe ga je het dan doen. Ik heb nu behoefte aan die concretisering en uitleg. In de Voorjaarsnota staat het echt summier. Doet weinig recht aan wat er allemaal voor dat geld gedaan wordt.
De heer Van den Berg: Wij sluiten aan bij de woorden van voorgaande spreker. Meer concretisering.
Mevrouw Diepenbroek: De fractie van de PP wil instemmen met wat er nu staat. Het is beleid voor mensen die zich minder goed kunnen redden die afhankelijk zijn van de gemeente. Het lijkt ons belangrijk hier zo snel mogelijk mee te beginnen.
De heer Holtman: Laten we reëel zijn in de verwachtingen. Laten we die uitleg afwachten en dan richting de raad gaan.

Discussiepunt: 30 km wegen – voldoende beantwoord.

Discussiepunt: Visie ondersteuning van (jonge) mantelzorgers
De heer Hollema: Figulus is de uitvoeringsorganisatie. Op basis van welke visie wordt ondersteuning dan aan mantelzorgers gegeven? Gaat het om alle mantelzorgers? We hebben eerder gesproken over samenwerking met andere gemeentes op dit beleid. Figulus is Aalten. Het bredere verhaal wordt gemist en dat staat ook niet in de nota. Verbazingwekkend dat iets wat eerder al afgesproken is nu niet wordt gedaan. De visie over (jonge) mantelzorgers moet er gewoon komen.
De heer Holtman: We hebben gezegd er moet een visie komen. In de raadsmededeling staat dat dit niet meer wordt gedaan want Figulus pakt het op. Is dat uw vraag?
De heer Hollema: Er staat in: ‘de bestaande nota is voldoende, we geven een presentatie en klaar’. Daarmee is dit punt afgedaan.
De heer Holtman: Als we iets met elkaar afspreken moeten we dit ook in stand houden. En als dat niet zo is dan zijn wij geneigd om te zeggen dat dit gedaan moet worden.
De heer Hollema: Als we iets afspreken dan moeten we dat ook doen. Nogmaals de oproep aan de wethouder om dit te doen.

Conclusie.
De voorzitter concludeert dat er toezeggingen zijn gedaan:

- **Raad informeren over concrete invulling van de € 450.000 – toegang Sociaal Domein voor het maken van een plan en de uitvoering.**
- **Raadsmededeling over visie Armoedebeleid(afgedaan 19-6)**
- **Na de zomer (september) inzicht geven in plannen voor de woningbouwopgave.**

De voorzitter concludeert dat de fractie van D66 voornemens is een motie in te dienen over mantelzorgers en derhalve wordt dit voorstel als bespreekstuk geagendeerd voor de raadsvergadering van 2 juli 2024.

4. Voorstel tot het vaststellen van de Nota Misbruik en oneigenlijk gebruik gemeente Aalten.	

Eerste termijn.
Alle woordvoerders gaan akkoord met het voorstel.
Er zijn geen discussiepunten.
De heer Meerdink: Staat in de tweede alinea van het raadsvoorstel het grote verschil? Het college zelf legt de verantwoording af. De accountant had in het verleden hier een hele belangrijke functie in.
In hoeverre betreft dit alleen burgers?
Wethouder Kok: De overheid moet zich houden aan het vastgestelde beleid. Onderdeel van de BBV is dat het college zelf verantwoordelijk is voor de rechtmatigheid en de accountant controleert of dat getrouw gedaan is. Dus het is een andere vorm. Om die rechtmatigheid te controleren hebben we dit beleid ook nodig.
De heer Meerdink: Het is een gevolg van het Rijksbeleid dat het college de rekening zelf moet verantwoorden. Controle op controle.

Conclusie.
De voorzitter concludeert dat dit voorstel als stemstuk zonder stemverklaring geagendeerd kan worden voor de raadsvergadering van 2 juli 2024.

5. Voorstel tot vaststellen van de gebiedsindeling Omgevingsvisie.	

Eerste termijn.
Alle woordvoerders gaan akkoord met het voorstel.
Er zijn geen discussiepunten.

De heer Meerdink: Dit is een onderdeel van de Omgevingsvisie. Wat levert de 'bruidsschat' op? Hoe uitgebreid willen we het doen? Hoelang gaat het dan duren en wat zijn de kosten? Wij zijn uiterst kritisch op de hele uitvoering van de Omgevingswet.
De heer Onstenk: Kan de wethouder nog een toelichting geven over de buurtschappen die er nog niet helemaal uit waren?

Reactie college:
Wethouder Groters: De Aaltense Heurne. Wij hebben de vraag neergelegd bij enkele bewoners en bij de Belangengroep van IJzerlo. Hier hopen we binnenkort uitsluitsel over te krijgen. Wordt de Aaltense Heurne als een aparte kern meegenomen of wordt dat bij IJzerlo meegenomen. Daar komen wij nog op terug. Onze eerste insteek was gebiedstypes, maar gaandeweg kwamen we erachter dat we wat meer rekening moeten houden met de hele gemeenschap en niet alleen met de kern. Daar hebben we goed naar geluisterd. Het gaat nu over de gebiedsindeling. Op de 'bruidsschat' komen we op een later terug.
De heer Meerdink merkt op dat het voor de kwaliteitsborging van de gebiedsindeling van belang is dat er deskundigheid is die ook met het oosten van het land betrokken is.

Conclusie.
De voorzitter concludeert dat dit voorstel als stemstuk zonder stemverklaring geagendeerd kan worden voor de raadsvergadering van 2 juli 2024.

Agendapunt 6. Voorstel tot kennisnemen van de jaarstukken 2023 en geen zienswijze indienen t.a.v. begroting 2025 van de Omgevingsdienst Achterhoek.	

Eerste termijn.
De heer Onstenk: Het blijft altijd moeilijk om bij een gemeenschappelijke regeling de vinger goed aan de pols te houden. Akkoord met het voorstel.
De heer Van den Berg: Akkoord met dit voorstel.
De heer Weevers: Akkoord met het voorstel. Het wordt duidelijk dat de OdA goed werk doet.

De heer Hollema: Wij kijken altijd naar de label C kantoorverplichting. 278 kantoren zijn aangeschreven maar slechts 27 bevestigd. Dan is nog 90% te gaan. In Binnenland Bestuur stond dat geen enkele omgevingsdienst robuust genoeg is. De commissie Van Aartsen adviseert een fusieproces. Gelderland kent een federatie van klein omgevingsdiensten. Die zouden moeten samenwerken. Is dit een gespreksonderwerp, is het nog van deze tijd, moet er opgeschaald worden?
De heer Holtman: Wij zien bij andere gemeenschappelijke regelingen dat het college de 0-lijn hanteert. Hoe doet de OdA dat vanaf 2026? Heeft u daar een beeld bij? Nu is het relatief beleidsarm.
De heer Meerdink: Het gaat hier over de begroting van de OdA. Wij vinden het nogal een fors verschil of je € 74 betaald voor een medewerker in de gemeente Aalten of € 113 in Doetinchem. Hoe is zo'n uurtarief dan opgebouwd?
De heer Polman: De jaarrekening van de OdA is een concept omdat de accountantscontrole nog niet is afgerond. Er zit nog een onzekerheid in van € 80.000 in het resultaat van € 335.000 positief. Het definitieve resultaat wordt op een later moment nog vastgesteld en voorgelegd. Is dit alleen richting het college of ook richting de raad? Mooi om te lezen dat er een besparing van € 52.000 is gerealiseerd door meer in te zetten op trainees dan inhuur. Akkoord met het voorstel.

Discussiepunten: Geen.

Reactie college:
Wethouder Kok: Een robuuste organisatie is zeker een gespreksonderwerp. Er zijn zelfs soms ingelaste AB vergaderingen om dit met elkaar te bespreken. De kern van het punt is dat omgevingsdiensten moeten scoren op bepaalde criteria. Dit zijn er 6. Het eerste criteria is omzet. Daarvan heeft de Staatssecretaris gezegd dat er voldoende volume moet zijn. En voldoende volume is minstens € 10,5 miljoen omzet voor een omgevingsdienst. Dit redt de Oda niet. De OdA blijft steken op € 6 tot 6.5 miljoen. We hebben al aangetoond richting de Staatssecretaris dat omzet niet de criteria hoeft te zijn. Het gaat om de kwaliteit van de producten die geleverd zouden moeten worden. Daar geven we ook fors tegengeluid. Van alle omgevingsdiensten is de OdA de goedkoopste met het laagste uurtarief en de laagste gemeenschappelijke bijdrage die we met z'n allen betalen. We organiseren voldoende kwaliteit en dat doen we met vrij veel gespecialiseerde mensen. En dat is de reden dat het uurtarief bij de OdA vele malen hoger ligt dan het uurtarief bij de gemeente.
De heer Hollema: Hoe definieert u voldoende kwaliteit?
Wethouder Kok: Daar is een heel rapport van. Commissie Aartsen heeft dat beoordeelt. Wij zullen u het laatste standpunt vanuit de OdA dat richting de minister is gegaan zullen wij u doen toekomen. Daar staat in 8 pagina's uitgelegd wat wij van die verschillende criteria vinden. Toegezegd wordt hier een mededeling van te maken.
De 0-lijn. Wat in de begroting voorgesteld wordt is dat we wel de index, de lonen, dat soort zaken meenemen, maar vooralsnog geen nieuwe beleidszaken oppakken die structureel meer geld kosten of uiteindelijk minder. De 0-lijn is in die zin wel doorgetrokken na 2025 en verder. De accountantscontrole wordt gerapporteerd aan het AB. Ik vertegenwoordig u in het AB waarin deze zienswijze en de Jaarrekening wordt behandeld. Dan zal op dat moment de accountantsverklaring er zijn.
De heer Meerdink merkt op dat een kleinschalige organisatie beter bij de gemeente Aalten past.
De heer Polman: Ook de indirecte kosten moeten gedekt worden in het uurtarief. Dit doen we in onze organisatie niet?
Wethouder Kok: Een deel van de indirecte kosten zit ook in ons uurtarief.

Conclusie.
De voorzitter concludeert dat er een toezegging is gedaan:

- **Raadsmededeling betreffende het standpunt van de OdA richting de minister wat de OdA van de verschillende criteria vindt.**

De voorzitter concludeert dit voorstel als stemstuk zonder stemverklaring geagendeerd kan worden voor de raadsvergadering van 2 juli 2024.

7. Sluiting

De voorzitter sluit om 21:30 uur de vergadering.

Aldus vastgesteld door de gemeenteraad van Aalten in de openbare vergadering van 2 juli 2024.

M.A.J.B. Fiering
raadsgriffier

mr. A.B. Stapelkamp
voorzitter